Tel +90 312 418 88 00
E-posta info@tatilbo.com
Web www.tatilbo.com

TUR PROGRAMI
SEYAHAT PLANI

TUR KODU TUR-1906
DÜZENLEME 18.11.2026

ŞEHIR	SÜRE	ULAŞIM
İstanbul	5 Gece 6 Gün	Türk Hava Yolları

Tur Programı

1. Gün — İSTANBUL – TUNUS – KAIROUAN

İSTANBUL – TUNUS – KAIROUAN

UÇUŞ DETAYLARI12 Ekim 2026TK661 IST-TUN 08.05 09.00 TK664 TUN-IST 17.15 22.00 26 Ekim 2026TK661 IST-TUN 08.55 10.00 TK664 TUN-IST 17.25 22.1027 Ekim 2026TK661 IST-TUN 08.55 10.00TK664 TUN-IST 17.25 22.1007 Kasım 2026TK661 IST-TUN 09.00 10.00TK664 TUN-IST 17.25 22.1027 Aralık 2026TK661 IST-TUN 08.55 10.00TK664 TUN-IST 17.25 22.10ÖNEMLİ NOTTur tarihlerine göre uçuş bilgileri değişiklik gösterebilmektedir. İç hat bağlantılı bilet alacak yolcularımızın bilgi almasını önemle rica ederiz.İstanbul Yeni Havalimanı dış hatlar gidiş terminalinde uçuştan üç saat önce buluşuyoruz. Bagaj, bilet ve biniş işlemlerinin ardından Türk Havayolları tarifeli seferi ile Tunus uçuşumuz başlıyor. Tunus havalimanına varışımıza istinaden havalimanında bizleri bekleyen özel otobüsümüze geçiyoruz ve islam dünyasının kutsal miraslarından biri olan Kairouan turumuz için hareket edeceğiz. Burada, Mağrip'teki tüm camilerin atası olarak kabul edilen Büyük Okba İbn Nefaa Camii'ni, bölgenin su mühendisliğinin şaheserlerinden Aghlabid Havzası'nı ve Sidi Sahbi'nin türbesini ziyaret ederek bu tarihi şehrin manevi atmosferini hissedeceğiz. Turumuzun ardından otele transfer ve dinlenmek için serbest zaman. Akşam Yemeği ve konaklama otelimizde.

2. Gün — CHEBİKA – TAMERZA – MİDES KANYON – STAR WARS FİLM STÜDYO – 4X4 JEEPLERLE GÜN BATIMI TOZEUR

CHEBİKA – TAMERZA – MİDES KANYON – STAR WARS FİLM STÜDYO – 4X4 JEEPLERLE GÜN BATIMI TOZEUR

Otelde alacağımız kahvaltının ardından, sonsuz altın rengi kumlar, göz alabildiğine uzanan vaha manzaraları ve gizemli kanyonlar arasında gün batımını izlemek için 4x4 jeeplerle unutulmaz bir maceraya atılmak üzere yola çıkacağız. Bu yolculuk, Tozeur'un yalnızca kumdan ibaret olmadığını, aynı zamanda doğanın en çarpıcı tezatlarını barındıran bir harikalar diyarı olduğunu keşfetmemizi sağlayacak. İlk durağımız Chebika, güneş ışınlarının kayalıklara vurup masalsı yansımalar oluşturduğu bir Çöl Vahası. Bir zamanlar Roma askerlerinin dinlenme noktası olan bu bölge, gizli su kaynakları ve yemyeşil dokusuyla adeta çölün ortasında bir vaha cenneti. Burada, kayalar arasından süzülen suyun huzur veren sesini dinleyerek, doğanın mucizelerine tanıklık edeceğiz. Sonrasında, Tunus'un en büyük dağlık vahası olan Tamerza'ya ulaşacağız. Berrak şelaleleri, sarp kayalıkları ve göz kamaştıran manzaralarıyla Tamerza, doğanın bizlere sunduğu büyüleyici güzelliklerden biridir. Çölün sıcak ve kurak atmosferiyle bu ferahlatıcı su kaynaklarının yarattığı tezat, bölgeyi büyüleyici kılmaktadır. Mides Kanyonu ise adeta doğanın sabırla işlediği bir sanat eseri! Milyonlarca yıl süren rüzgar ve suyun şekillendirdiği bu derin kanyonlar, göz alıcı kıvrımları ve heybetli yapısıyla ziyaretçilerini hayran bırakmaktadır. Burada, jeolojik zamanın izlerini takip ederek, doğanın yüzyıllar süren sanatını gözlemleme fırsatımız olacaktır. Safari turumuzun ardından, çölün ortasında bir bilim kurgu evrenine adım atacağımız Star Wars film platosuna ulaşacağız. Sahra Çölü'nün mistik atmosferi, ünlü filmin ikonik sahnelerine hayat veren benzersiz bir dünya yaratmıştır. Film hayranları için bir zaman yolculuğu hissi sunan bu platoda, kendinizi bilim kurgu dünyasının içinde hissedeceksiniz. Turumuzun ardından, otelimize transfer ve serbest zaman. Akşam Yemeği ve konaklama otelimizde.

3. Gün — TOZEUR – DOUZ – MATMATA – SFAX

TOZEUR – DOUZ – MATMATA – SFAX

Otelde alacağımız kahvaltının ardından, "Çölün Kapısı" olarak bilinen Douz'a hareket edeceğiz. Tunus'un en etkileyici doğa harikalarından biri olan Douz, uçsuz bucaksız kum tepeleriyle Sahra'nın büyüsünü hissettiren eşsiz bir noktadır. Burası, asırlardır Berberi kabilelerinin göçebe yaşam sürdüğü ve deve kervanlarının iz bıraktığı bir coğrafyadır. Burada, çölün derin sessizliğini deneyimlerken, uçsuz bucaksız kum tepelerinin oluşturduğu etkileyici manzaralara tanıklık edeceğiz. Sahra'nın sonsuzluğunda, rüzgarın kumlara işlediği eşsiz desenleri izleyerek doğanın büyüleyici gücünü hissedeceğiz. Kum tepeleri, rüzgarın şekillendirdiği kıvrımları ve gün ışığına bağlı olarak değişen tonlarıyla adeta bir doğa tablosu sunmaktadır. Douz'un mistik atmosferine veda ettikten sonra, göz alıcı yer altı evleriyle ünlü Matmata'ya doğru hareket edeceğiz. Bu bölgede, Berberi halkının binlerce yıldır kullandığı mağara evleri, geçmişin izlerini taşıyan etkileyici bir miras niteliğindedir. Dışarıdan sade bir çöl manzarasına sahip olan Matmata, yerin altına kazılmış avlular etrafında şekillenen yapılarıyla adeta gizli bir dünya sunmaktadır. Matmata'nın kendine özgü bu mimarisi, yazın kavurucu sıcağından ve kışın sert rüzgarlarından korunmak için geliştirilmiş eşsiz bir yapı tarzıdır. Bölgenin egzotik atmosferi o kadar etkileyicidir ki, Star Wars filmlerinin unutulmaz sahnelerine ilham kaynağı olmuştur. Bu büyüleyici ortamda gezerken, kendinizi adeta bir film sahnesinin içinde hissedecek ve geleneksel Berberi kültürünü yakından deneyimleme fırsatı bulacağız. Turumuzun ardından Sfax'teki otele transfer ve dinlenmek için serbest zaman. Akşam Yemeği ve konaklama otelimizde.

4. Gün — SFAX – EL JEM – MONASTIR – SOUSSE – HAMMAMET

SFAX – EL JEM – MONASTIR – SOUSSE – HAMMAMET

Otelde alacağımız kahvaltının ardından, El Jem'e hareket. Buradaki amfi tiyatro Dünyanın en iyi korunmuş Roma kalıntılarından biridir. MS üçüncü yüzyılın ortalarında (MS 230-240) inşa edilen bu anıtsal amfitiyatro, Afrika'da kalan en büyük Roma anıtıdır ve Roma ve Verona'dakilerden sonra İmparatorlukta üçüncü sırada yer almaktadır. Roma döneminde inşa edilen son büyük amfi tiyatrolardan biri olan yapının mimari tasarımı Roma'daki Kolezyum'un geliştirilmiş halidir. Ardından Monastir'e doğru hareket edeceğiz. Tunus'un bağımsızlık sürecinde önemli bir rol oynayan ilk Cumhurbaşkanı Habib Bourguiba'nın anıt mezarını ziyaret edeceğiz. Altın kubbesi ve zarif mimarisiyle öne çıkan Bourguiba Mozolesi, ülkenin modern tarihine tanıklık eden en önemli yapılardan biridir. Burada, Bourguiba'ya ait kişisel eşyalar ve döneme dair tarihi belgeleri inceleyerek, Tunus'un yakın geçmişine dair değerli bilgiler edineceğiz. Sonrasında maceramız dar sokakların, yerel tatların aromaları ve canlı pazar renkleriyle canlandığı Sousse gezimiz ile devam edecek. Turumuzun ardından Turumuzun ardından Hammamet otelimize transfer ve dinlenmek için serbest zaman. Akşam Yemeği ve konaklama otelimizde.

5. Gün — KARTACA – BARDO MÜZESİ – SİDİ BOU SAİD – HAMMAMET

KARTACA – BARDO MÜZESİ – SİDİ BOU SAİD – HAMMAMET

Otelde alacağımız kahvaltının ardından, turumuzun ilk durağı olarak Kartaca Antik kentini keşfediyoruz. Fenikeliler tarafından kurulan ve UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan bu kadim şehirde ünlü Kartaca komutanı Hannibal'ın izinde 3.000 yıllık Roma, Bizans ve Haçlı kalıntılarını keşfedeceğiz. Bir dizi antik yapıyı ve kalıntıyı barındıran Kartaca, termal hamamlar, tapınaklar ve surları ile zengin tarihini yansıtmaktadır. Sonrasında turumuz Bardo Müzesi ziyareti ile devam edecektir. Müze, Roma mozaiklerinin özellikle dikkat çekici olduğu geniş bir eser koleksiyonuna sahiptir. Karmaşık tasarımları ve canlı renkleriyle her bir mozaik, Tunus'un farklı geçmişinden eşsiz bir hikâye anlatmaktadır. Ardından Tunus'un tarihi Medine mahallesine hareket ediyoruz. Dar sokakları, hediyelik eşya dükkanları ile dolu çarşısıyla Eski Tunus olarak da bilinen Tunus Medinesini geziyoruz. Tunus'un başkenti Tunus'un tarihi merkezinde yer alan ünlü bir çarşı olan Souk El Attarine'yi ziyaret edeceğiz. "Souk" Arapça'da "pazar" veya "çarşı" anlamına gelir ve "El Attarine" terimi ise "parfümcüler" veya "baharatçılar" anlamına gelmektedir. Burada dilediğinizce alışveriş yapabilirsiniz. Ardından Place de la Kasbah (Tarihi Tunus Meydanı), Zeytuna Camii görülebilecek yerler arasındadır. Sonrasında Akdeniz'in mavi sularıyla çevrili mavi beyaz evleri, dar sokakları ve nefes kesen manzaralarıyla Sidi Bou Said'a gidiyoruz. Tunus'un Santorini'si olarak da bilinen Sidi Bou Said'in büyüleyici sokaklarında dolaşacak, muhteşem fotoğraflar çekebileceksiniz. Turumuzun ardından, otelimize transfer ve serbest zaman. Akşam Yemeği ve konaklama otelimizde.

6. Gün — HAMMAMET – NABEUL – İSTANBUL

HAMMAMET – NABEUL – İSTANBUL

Sabah erken saatlerde odaların boşaltılması ardından Nabeul şehir turumuz için hareket. Seramik ve çanak çömlek sanatının başkenti Nabeul'da şehrin mistik sokaklarında dolaşırken burada, birçok bakır, deri, nakış ve beşikler gibi Tunus'a özel objeler göreceğiz. Ardından rehberimizin bildireceği saatte Tunus havalimanına transfer. Bagaj, bilet ve biniş işlemlerinin ardından Türk Havayolları tarifeli seferi ile İstanbul'a uçuşumuz başlıyor. Rahat ve konforlu bir uçuşun ardından İstanbul'a varış ve turumuzun sonu.

Tur Bilgileri

Dahil Olan Hizmetler

-İstanbul (IST) – Tunus (TUN) - Tunus (TUN) – İstanbul (IST) parkurlarında Türk Havayolları ile ekonomi sınıf uçak bileti

-Havalimanı vergileri

-Alan-otel-alan transferleri

-Kairouan'da 1 gece Yarım Pansiyon konaklama

-Tozeur'de 1 gece Yarım Pansiyon konaklama

-Sfax'de 1 gece Yarım Pansiyon konaklama

-Hammamet'de 2 gece Yarım Pansiyon konaklama

-4x4 Jeeplerle Gün Batımı Sahra Çöl Safari Turu

-Tunus şehir turu

-Hammamet şehir turu

-Nabeul şehir turu

-Sousse şehir turu

-Chebika Turu

-Tamerza Turu

-Mides Kanyonu Turu

-Kartaca şehir Turu

-Mides Kanyonu Turu

-Sidi Bou Said Turu

-Star Wars Film Platosu Turu (girişler hariç)

-Bardo Müzesi Turu (girişler hariç)

-El Jem Turu (girişler hariç)

-Monastır Turu (girişler hariç)

-TURSAB mesleki sorumluluk sigortası

-Türkçe Rehberlik hizmeti

Hariç Olan Hizmetler

-Yurt dışı çıkış harcı bedeli

-Seyahat sağlık sigortası (20 Euro)

-Programda belirtilmeyen Öğle yemekleri ve içecekler

-Her türlü kişisel harcamalar ve otel ekstraları,

-Müze & Ören yeri giriş ücretleri

-Turist şehir vergileri

-Şoför tipleri 10 Euro / kişi başı (isteğe bağlı)

Ek Notlar

-Tur Programımız minimum 20 kişi katılım şartı ile düzenlenmektedir. Gezi için yeterli katılım sağlanamadığı takdirde, acente tarafından son iptal bildirim tarihi tur kakışına 21 gün kaladır. Katılım yetersizliği nedeniyle iptal edilen tur acenteniz aracılığı ile tarafınıza bildirilecektir.
-Tur programında isim belirtilmeden sadece kategori bilgisi verildiği ve/veya aynı destinasyon için seçenekli bulunduğu durumlarda otel(ler) gezi hareketinden 48 saat önce acenteniz tarafından bildirilecektir.
-Fuar, kongre, konser, etkinlik, spor turnuvası vb. gibi dönemlerde oteller belirtilen km'lerden fazla mesafede ya da farkı şehirde kullanılabilir. Böyle bir durumda, gezi hareketinden 48 saat önce acenteniz tarafından bildirilecektir.
-Tur paketine dâhil olan panoramik şehir turları, şehirlerin genel tanıtımı için düzenlenen ve sadece araç içinden rehber anlatımıyla panoramik olarak yapılan müze, ören yeri girişlerini içermeyen en fazla 2-3 saatlik turlardır. Panoramik turlar ve programda belirtilen diğer turlar da dâhil olmak üzere, tura denk gelen gün ve saatte yerel otoriteler tarafından gezilmesine, girilmesine izin verilmeyen veya herhangi bir etkinlik nedeniyle, kapalı yollar sebebiyle gerçekleşmediği takdirde, keza hava şartları nedeniyle turun yapılmasının imkânsız hale geldiği durumlarda bahse konu turların yapılamamasından MALİTURsorumlu değildir. Bazı turlar kapalı yollar veya araç girişine izin verilmeyen noktalarda imkânlar dâhilinde toplu taşıma veya yaya olarak yapılabilir.
-3 Kişilik odalar, otellerin müsaitliğine göre verilebilmekte olup, bu tip odalarda 3. Kişiye tahsis edilen yatak standart yataklardan küçüktür. 3 Kişilik odalar 1 büyük yatak + 1 ilave yataktan oluşmaktadır. İlave yataklar. Açma-kapama ve coach bed olarak adlandırılan yataklardan oluştukları için Tur katılımcısı 3. Kişi ve/veya çocuk rezervasyonlarında odalarda yaşanabilecek sıkışıklık ve yatak tipini kabul ettiklerini beyan etmiş sayılırlar. Çocuk indirimleri 2 yetişkin yanında kalan – yaş grubuna uyan- tek çocuk için geçerlidir. 0-2 yaş çocuklar için otellerde yatak garantisi verilmemektedir.
-Tur programında dâhil olan hizmetlerden Otelde alınan Kahvaltılar, bulunulan ülkenin kahvaltı kültürüne uygun olarak ve genelde kontinental kahvaltı olarak adlandırılan tereyağı, reçel, ekmek, çay veya kahveden oluşan sınırlı bir mönü ile sunulmakta olup gruplar için gruba tahsis edilmiş ayrı bir salonda servis edilebilir.
-Tur uçuşları grup bileti olduğu için uçak saatleri değişebilir. Güncel uçuş detaylarını acentenizden teyit edebilirsiniz. Güncel saatler tur bilgilendirmesi ile acenteniz tarafından iletilecektir.
-İç hat uçuşu almadan tur uçuş saatlerinin teyit edilmesi gerekmektedir. Misafir iç hat bağlantı uçuşunu acenteden bağımsız farklı bir ürün sağlayıcıdan aldıysa, gezinin acente tarafından iptal edilmesi durumunda ya da saat değişikliği olduğu durumlarda acenteden herhangi bir ücret iadesi talep edemez. Turun iptal değişikliğinden dolayı oluşabilecek maddi ve manevi kayıpları misafir turu satın aldığında peşinen kabul eder. Bu durumdan MALİTUR sorumlu tutulamaz.
-Hava yolları kuralları gereğince; gidiş-dönüş olarak satın alınmış uçak biletlerinin gidiş uçuşu kullanılmadığı takdirde, dönüş uçuşu hava yolu tarafından iptal edilmektedir.
-Uçaksız olarak tura dahil olan misafirlerimizin, kendi imkanları ile ve herhangi bir gecikme olmadan tur başlangıç noktasında hazır bulunması gerekmektedir. Aksi bir durumda tüm transferlerini kendi imkanları ile sağlayacaklardır.
-Tura katılım için hava yolları kuralları doğrultusunda bildirilen saatlerde, belirtilen havalimanında hazır bulunmayan, check-in ve boarding işlemlerini zamanında yaptırmayan, check-in ve boarding işlemlerini zamanında yaptıran ancak uçağa binemeyen misafirlerin, uçuşu gerçekleştirememeleri durumundan MALİTUR sorumlu değildir. Uçağı kaçıran misafirlerin tura dahil olmaları için gerekli olacak gidiş-dönüş yeni uçak biletlerinin temini ve gidilecek bölgedeki transferleri vb. gibi konulara dair oluşacak tüm masraflar kendilerine aittir.
-Tura iştirak eden kişilerin, şahsi eşyaları, çantaları, valizleri, pasaportları / kimlikleri kendi sorumluluğunda olup, unutulan/kaybolan/çalınan eşyalardan MALİTURsorumlu değildir. Unutulan eşyaların bulunma durumlarında ülkeye ve/veya kişiye ulaştırılması zorunluluğu olmadığı gibi ulaştırılması sırasında yapılan masraflar eşya sahibine aittir.
-Hastalık, kayıp çalıntı gibi durumlarda rehber için grubun bütünlüğü ve devamı esas olduğundan, rehber bu tarz olumsuz durumlarda misafirlere birebir eşlik edememektedir.
-Turun satın alınması sırasında pasaportta geçen isim, doğum tarihi, pasaport numarasının doğru olarak bildirilmesi zorunludur. Uçak biletleri bu bilgilere göre kesilmektedir. Hatalı bilgilerden oluşacak bilet iptal ve değişiklik ceza bedelleri tarafınızdan tahsil edilir.
-Bazı havayollarında yeme-içme ve online check-in hizmetleri ücrete tabi olabilir.
-Tur esnasında, otobüs kullanımında koltuk numarası garanti edilemez.
-Turlarımız esnasında rehberimizin misafirlere bildirdiği saatler hareket, araç tekerleğinin dönme saatidir. Tüm misafirlerimizin hakkını eşit olarak gözetmekle sorumlu olan rehberimiz buluşma saatlerinde herhangi bir bekleme yapmadan aracı hareket ettirecektir. Olası bir durumda geç kalan misafirimiz bir sonraki durağa kadar ulaşımını kendi imkanları ile yapmak durumundadır.
-Katılımcı, tur programında belirtilen düzenlenecek olan turlara katılıp, programı aksatmayacağını ve buna istinaden lokal rehber, müze & ören yeri girişleri, şehir vergileri, varsa kulaklık audio sistem gibi oluşan giderlere ilişkin yapılacak ödemeler için tur programında önceden bildirilmiş olan miktarı, seyahat esnasında tur yetkilisine ayrıca ödeyeceğini peşinen kabul eder. Katılımcı bu konuda tam ve eksiksiz olarak bilgilendirilmiştir.
-Ekstra turlar, servis aldığımız yerel acente tarafından en az 20 kişi katılım şartı ile düzenlenmektedir. Yeterli sayı sağlanamadığı takdirde geziler yapılamamakta veya ekstra gezi fiyatları, içerik, kullanılacak araç katılımcı sayısına göre değişiklik göstermektedir. Ayrıca turların günleri ve saatleri, gidilecek yerlerde ki müze, ören yerlerinin açık/kapalı olma durumlarına ve hava şartlarına göre rehber tarafından değiştirilebilir. Ekstra turlar esnasında misafirlerimize farklı rehber eşlik edebilir.
-Ekstra turların dahil olmadığı, klasik paketlerimizde ekstra turlar katılımcının isteğine bağlı olup zorunlu değildir. Tur esnasında düzenlenen ekstra turlara katılmak istemeyen yolcular, yol üzerinde bulunan müsait bir dinlenme tesisinde beklemeyi kabul etmiş sayılırlar. Bu yolcular ekstra tur başlamadan yol üstü dinlenme tesisine bırakılıp, turun tamamlanması ardından bırakıldıkları noktadan alınırlar.
-Ekstra turların dahil olduğu programlarda, müze & ören yeri giriş ücretlerinin ödenmesi zorunludur.
-MALİTUR, hava yolu ile yolcu arasında aracı kurum olup, 28.09.1955 Lahey Protokolü'ne tabidir. Tarifeli ve özel uçuşlarda rötar riski olabilir veya mevcut gezi ve uçuş öncesinde saatler değişebilir. MALİTUR, bu değişiklikleri en kısa sürede bildirmekle yükümlüdür. Yolcularımız uçuş detaylarının değişebileceğini bilerek ve kabul ederek turu satın almışlardır.
VİZE
-T.C vatandaşları için vize uygulaması yoktur. Vize başvurusu için seyahat bitiş tarihinden itibaren en az 6 ay geçerli pasaport ile yeterlidir.
-T.C. yeşil pasaportu ile seyahat edecek misafirlerimizin, eğer pasaportlarının alınış tarihi 10 yıldan eski ise; pasaportlarını yenilemeleri (uzatma kabul edilmemektedir.) gereklidir. Aksi halde gidecekleri ülkeye kabul edilmeyebilirler ve/veya havayolu firması tarafından uçuşları gerçekleştirilmeyebilir. Böyle bir durumda sorumluluk yolcuya aittir.
-Pasaport polisinin sizi ülkeye sokmama yetkisi vardır. Bu durumdan MALİTUR sorumlu değildir, sorumluluk yolcuya aittir.
-Yırtık, yıpranmış, ıslanmış ve/veya benzeri tahribat(lar)a uğramış pasaportlar nedeniyle ziyaret edilecek ülke sınır kapısında gümrük polisi ile sorun yaşanmaması adına; anılan pasaportların yenilenmesi ve T.C. vatandaşlarına vize uygulayan bir ülke ise ilgili vizenin yeni pasaportta olması gerekmektedir. Aksi durumda sorumluluk yolcuya aittir.
-18 yaşından küçük misafirlerimiz tek başlarına ya da yanlarında anne ya da babadan sadece biri ile seyahat ederken ülke giriş-çıkışlarında görevli polis memurunca anne-babanın ortak muvafakatini gösterir belge sorulması ihtimali olduğundan; 18 yaş altı misafirlerimizin ve anne-babalarının bu konuda

hassasiyet göstermelerini tavsiye ederiz.

Ekstra Turlar ve Aktiviteler

NOT: Bardo Müzesi, Kartaca Harabeleri, El Jem Amfi Tiyatro, Turist Şehir Vergileri, Lokal Rehberlikler: Kişi başı 175€

-Tur esnasında rehberimize ödenmesi zorunludur.

Önemli: Hareket ve buluşma saatleri için lütfen voucher belgenizi kontrol ediniz. Tur programı; hava koşulları, yol durumu ve operasyonel gereklilikler doğrultusunda acente tarafından güncellenebilir. Detaylı koşullar Mesafeli Satış Sözleşmesi'nde belirtilmiştir.